

VII МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ ПО ЧОРНОМУ ЛЕЛЕЦІ *CICONIA NIGRA* (НАЦІОНАЛЬНИЙ ПАРК ДОНЬЯНА, ІСПАНІЯ)

VII Міжнародна конференція по чорному лелеці *Ciconia nigra* проходила в Національному парку Доньяна (Іспанія) з 28 до 30 листопада 2018 року. В її роботі взяли участь понад 30 науковців з 14 країн. Заслухано понад 30 доповідей про сучасні напрями та результати досліджень цього виду у світі.

Учасники конференції одностайно відмітили, що відбувається безсумнівне зростання знань про чорного лелеку. Ще у дев'яностих роках минулого століття і на самому початку 21-го століття технології супутникового спостереження здійснили великий прогрес у знаннях про переміщення, місця зупинок, міграційні шляхи, показники смертності, проблеми охорони та загрози, з якими вид стикається протягом року. Впродовж останніх років технології відео- та фотоспостереження дали нові знання щодо поведінки, фенології розмноження, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції та хижацтва. Отримані дані змушують науковців переглянути зроблені раніше у більшості країн оцінки чисельності виду, а особливо кількості гніздових пар, що передбачає необхідність перегляду існуючих методик встановлення чисельності чорного лелеки і розроблення єдиних стандартів для (повторної) оцінки розмірів популяцій.

Зазначалося, що у зв'язку з все більшим розвитком альтернативних джерел енергії, зокрема енергії вітру, існує нагальна потреба в отриманні інформації про вплив вітропарків на чорного лелеку. Найбільш необхідною є інформація про реакцію птахів на турбіни в різні періоди життєвого циклу (у місцях розмноження, у період міграції вздовж міграційних шляхів), а також фактичні показники зіткнень. Попередні дослідження показують, що чорний лелека не є видом найвищого рівня ризику, оскільки чисельність чорних лелек вбитих вітровими турбінами є невисокою порівняно з іншими видами. З іншого боку, встановлення вітрових електростанцій поблизу районів розмноження, має значний вплив на поведінку польоту та успіх розмноження. Дослідження повинні включати не тільки вплив безпосередньо турбін, але й небезпеку повітряних ліній електропередачі, оскільки вид дуже вразливий до ЛЕП, особливо в період міграції.

На підставі доповіді української делегації про стан охорони чорного лелеки в Україні і наслідки введення охоронної зони навколо гнізда чорного лелеки радіусом 1 км, що в 3-4 рази більша ніж в інших європейських країнах, було прийняте рішення про розроблення міжнародних стандартизованих інструкцій для захисту популяцій чорного лелеки, особливо в країнах, де ведеться інтенсивна лісогосподарська діяльність.

Обговорено результати роботи Міжнародної програми з кольорового мічення чорного лелеки і визнано, що вона досягла високого рівня координації між представниками з 15 країн, до яких входить і Україна. Завдяки цій програмі отримані важливі дані про

дисперсію пташенят, міграційні маршрути, походження птахів у нових парах, походження зимових популяцій, тривалість життя. Можливо, ця програма є одним з кращих прикладів міжнародного співробітництва між дослідниками, оскільки кільцювання птахів передбачає міжнародну співпрацю та координацію.

VII INTERNATIONAL CONFERENCE ON BLACK STORK. DOÑANA NATIONAL PARK, SPAIN. 28-30 NOVEMBER 2018

З метою покращення координаційної діяльності, полегшення пошуку коштів на спільні дослідження і розроблення спільних програм, було прийняте рішення неофіційній до сьогодні міжнародній робочій групі по чорному лелеці ввійти до складу МСОП SSC Stork, Ibis і Spoonbill (SIS-SG). Це дасть можливість стати офіційною робочою групою в складі МСОП, з метою збільшення можливостей створення мереж (канали зв'язку, членство, міжнародні фахівці), ресурсів (веб-сайт, публікації) та можливостей (гранти, заявки на фінансування) під егідою МСОП.

Загалом конференція пройшла на високому науковому рівні, з цікавими дискусіями і важливими домовленостями про подальшу співпрацю. Всі учасники одностайно погодилися, що міжнародна наукова співпраця – це найбільш перспективний шлях розвитку сучасної науки і охорони природи.

А.А. Бокотей, Н.В. Дзюбенко